Cena za egzemplarz 15 groszy. Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.
P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach. ul. św. Stanisława 4.

Nr. 54 — Katowice, sobota 7-go marca 1931 r. — Rok 30

Słuszna metoda wychowania.

Walka o nauczanie dzieci w takim języku, jaki jest rodzinnym językiem dziecka, jest walką, która nietylko zachodzi po obu stronach granicy na G. Śląsku, lecz ma zastosowanie na innych terenach narodowo mieszanych. W stwierdzeniu tem nie mieści się jeszcze nic szczególnego, natomiast podkreślenia godnem jest to, że jeden z narodów, który z powodu od wieków trwającej dążności do podbojów wszędy potworzył swe mniejszości, mianowicie Niemcy, zajmuje w sprawie wychowania stanowisko różne i to nie zależne od potrzeb wychowania i dobra dziecka, lecz zależnie od nakazów politycznych, obcych sprawom wychowania.

Jak wiemy stanowisko polskie tak na opolskiej części G. Śląska jak i w województwie śląskiem jest tego rodzaju, że dziecko powinno iść do szkoły tej narodowości i wychowywać się w tym języku, który jest jego językiem rodzinnym. (Oczywiście, w ten sposób nie występuje się jeszcze przeciw uczeniu dziecka drugiego języka a to w miarę rozwoju dziecka.) Zasadę tę zwalczają ostro Niemcy, tak dalece, że na stronie opolskiej w regule w szkołach powszechnych języka polskiego nie uczy się, podobnie wogóle w szkołach na terenach zamieszkałych przez Polaków, u nas zaś Niemcy sprzeciwiają się maurerowskim egzaminom szkolnym i badaniom przez władzę, do której mniejszości dziecko w rzeczywistości (a nie wedle chwilowego nastroju rodziców) należy. Odmienne jest jednak w tej sprawie stanowisko Niemców w Jugosławji. Jak podaje organ Słoweńców z Karyntji „Koroski Slovenec", ministerstwo oświaty w Jugosławji, chcąc wyjaśnić sprawę stosunków narodowściowych w szkolnictwie jugosłowiańskiem, przypomniało, że wedle dawniejszego rozporządzenia tego ministerstwa o narodowej (czy językowej) przynależności dziecka rozstrzyga się **wedle języka, który potocznie używa rodzina dziecka,** t. zn. język, którym mówi się przeważnie w domu. A dalej, dziecko mniejszości niemieckiej do trzeciego roku szkolnego otrzymuje wychowanie i szkolenie w swoim języku rodzinnym (t. j niemieckim), a dopiero od trzeciego roku następuje dodatkowa nauka języka państwowego (jugosłowiańskiego). Stanowisko takie odpowiada mniejszości niemieckiej w Jugosławji. Organ niemiecki „Deutsche Ztg." z 25. I. br pisze: Naukę języka państwowego rozpocznie się odtąd w trzecim roku szkolnym a nie, jak dotychczas, z pierwszym dniem przybycia do szkoły; jest to sukces, który każdy nieuprzedzony powita z wdzięcznością. Nie chodzi tu o upośledzenie języka państwowego, lecz przeciwnie **o dążność do wyuczenia języka państwowego na podstawie metodycznie właściwej. Dotychczas opuszczały dzieci niemieckie dwujęzyczne szkoły, które jak dotąd istnieją, jako całkowici lub połowiczni analfabeci (niedoucy) i nie umieją ani w macierzystym języku niemieckim ani w języku serbokroackim czytać i pisać.** Właśnie dlatego, że my Niemcy chcemy nietylko dzieci nasze w języku państwowym uczyć, lecz chcemy je w słowie i piśmie nauczyć, jesteśmy zarządowi szkolnictwa wdzięczni, że pozostawia on pierwszą i drugą klasę dla gruntownego wyuczenia języka macierzystego".

Ktokolwiek nam nie wierzyłby, że te cenne słowa napisał organ niemiecki, odsyłamy go do wspomnianego numeru „Deutsche Ztg." oraz do artykułu posła karyntyjskiego Jana Starca: Teraz głos mają Niemcy" w „Koroskim Słoweńcu" z lutego br.

Ten stan rzeczy, jaki sobie chwalą Niemcy jugosłowiańscy, ma pełne znaczenie dla żywiołu polskiego w Niemczech, należy tylko zamiast „mniejszości niemieckiej" wstawić „polską" a zamiast „języka państwowego" i „języka serbokroackiego" wstawić „niemiecki". Możeby więc tak rząd niemiecki przestudjował pedagogicznie jedynie słuszne stanowisko rządu jugosłowiańskiego i do mniejszości narodowych w Rzeszy zastosował metodę, słusznie wychwalaną przez „Deutsche Zeitung".

Marszałek Piłsudski wróci do kraju przed połową maja.

Warszawa, 6. 3. (Tel. wł.) Wczoraj wieczorem nadeszła do Warszawy wiadomość z Madery bezpośrednio od Marszałka Piłsudskiego. W odręcznym liście Marszałek Piłsudski donosi, iż czuje się doskonale i przystąpił do pracy nad całokształtem historji legjonów. Dowiadujemy się jednocześnie, iż powrotu Marszałka Piłsudskiego do kraju nie należy spodziewać się przed połową maja.

Sprawa szkolnictwa niemieckiego w Senacie.

Warszawa. W toku dyskusji senackiej nad budżetem, senator Utta (klub niemiecki) uskarżał się na zbyt szczupłe kredyty, przeznaczone na szkolnictwo niemieckie. W odpowiedzi na to senator **Pawelec** (B. B.) **przedstawił, co władze polskie w Województwie Śląskiem na polu szkolnictwa zrobiły, i stwierdza, że szkoły polskie służą zarówno mniejszości niemieckiej, jak i większości polskiej. Na całym terenie Rzeczypospolitej ludność niemiecka posiada tysiąc szkół niemieckich. Dalej mówca odpiera zarzuty przedstawiciela ludności niemieckiej, specjalnie zaś senatora Utty, jako nieuzasadnione i wysuwane z motywów politycznych. Mniejszość niemiecka nadużywa swoich uprawnień do tego, aby w wolnej Polsce germanizować nasze dzieci. Na tem tle rozgrywa się nasza walka z mniejszością niemiecką, ale my o każde dziecko i o każdą duszę polską na tych terenach walczyć będziemy i walczyć nie przestaniemy.**

Stosunkom na polskiej części Śląska przeciwstawia mówca ograniczenia praw ludności polskiej w niemieckiej części Śląska, gdzie mniejszość polska posiada tylko 27 szkół jednoklasowych i przeszło 113 tysięcy dzieci polskich, rozbawionych jest wogóle nauki w języku ojczystym. Tylko 0.3 procent dzieci polskich w Rzeszy niemieckiej uczęszcza do szkół polskich. Mówca przytacza różne sposoby udręczeń dzieci polskich w Niemczech.

Senator Ewert poświęca swoje przemówienie polemice z senatorem Uttą, odpierając jego zarzuty o rzekomym ucisku dzieci niemieckich w Polsce.

Udział Polaków w wyborach na Łotwie.

Dynaburg. (PAT.) Komisja wyborcza do rady miejskiej miasta Dynaburga zakończyła wczoraj przyjmowanie list wyborczych. Ogólna ilość list w obecnych wyborach jest 28, a więc o 2 listy mniej, niż w wyborach poprzednich. Polacy złożyli swą jedyną katolicką listę Związku Polaków na Łotwie, uzyskując Nr. 12. Wybory do rady miejskiej odbędą się 28 i 29 marca rb.

Dynaburg. (PAT.) W wyniku obliczenia głosów, oddanych w wyborach do samorządów powiatowych i gmin, Polacy otrzymali w powiecie iłłuksztańskim jedno miejsce do powiatowego zarządu iłłuksztańskiego oraz jedno miejsce do komisji rewizyjnej tegoż powiatu. W powiecie dynaburskim Polacy przeprowadzili tylko jednego kandydata do komisji rewizyjnej. W dwóch powiatach ilość posiadanych mandatów pozostała ta sama co i w zeszłych wyborach, odbytych przed trzema laty. Największą ilość głosów na listę polską dały gminy skajscieńska, przydrujska i pustyńska. Gminy te położone są nad samą granicą bolszewicką.

Niemcy podwyższyli cło na żyto.

Berlin. (Pat.) Ogłoszono wczoraj rozporządzenie ministerstwa wyżywienia i finansów, podwyższające stawki celne na żyto z 15 na 20 marek. Zarządzenie to wchodzi natychmiast w życie. Wydane ono zostało w celu zapobieżenia napływowi taniego żyta z Rosji.

Angielska pożyczka dla Banku Rolnego

Warszawa, 6. 3. Państwowy Bank Rolny zawarł umowę z konsorcjum banków zagranicznych, na czele którego stoi angielski Bank „Hambros". Na podstawie tej umowy Bank Rolny otrzymuje pożyczkę w wysokości 1.200.000 funtów szterlingów, co po przeliczeniu na walutę polską wynosi 53 miljony zł. Z kredytu tego Bank Rolny udzielać będzie pożyczek obrotowych z terminem 9-cio miesięcznym dla rolnictwa, w szczególności zaś na zakup nawozów sztucznych w roku bieżącym.

Wielkie sprzeniewierzenie w emerytalnej kasie kolejowej w Poznaniu.

Poznań. (PAT.) Główny buchalter Poznańskiej Emerytalnej Kasy Kolejowej Edward Wasilewski sprzeniewierzył około 160 tysięcy złotych na szkodę tejże instytucji i zbiegł z Poznania. Doniósł on następnie z Katowic władzom listownie, że sprzeniewierzenia dokonał przez sfałszowanie czeków P. K. O. oraz, że część gotówki roztrwonił, a z resztą wyjechał. Śledztwo w toku. Wasilewski, który ma lat 33, pozostawił żonę i dzieci.

Obniżenie płac w przemyśle naftowym

Lwów. (Pat.) Toczące się od dłuższego czasu we Lwowie rokowania między przedstawicielami pracodawców z jednej a przedstawicielami związków zawodowych górników z drugiej strony **w sprawie obniżenia płac pracownikom przemysłu naftowego,** zakończyły się wczoraj ostatecznie przez przyjęcie zmodyfikowanych propozycyj pracodawców. Warunki zmienionej umowy przewidują, **że płace zostaną obniżone o 3 proc. za marzec i o 4 proc. za kwiecień br. i miesiące następne.** W razie wykazania przez komisję badań wzrostu kosztów utrzymania, zwyżki tych kosztów, robotnicy będą mieli prawo domagać się podwyższenia płac.

Djety poselskie zniżono w Turcji o 30%.

Ankara. (PAT.) Zgromadzenie narodowe uchwaliło rozwiązanie parlamentu. Nowe wybory odbędą się natychmiast. Djety poselskie zostały obniżone z 500 do 350 funtów tureckich. Wybory do parlamentu pociągają za sobą konieczność dokonania ponownego wyboru prezydenta republiki.

Gratulacje Polski z powodu zawarcia układu morskiego.

Paryż, 6. III. (PAT.) Briand przyjął ambasadora Chłapowskiego, który w imieniu polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych złożył mu gratulacje z powodu zawarcia układu morskiego francusko-włoskiego, który przyczynił się niewątpliwie do utrwalenia dzieła pokoju i natychmiastowego polepszenia sytuacji międzynarodowej.

TELEGRAMY.

Wyniki starań urzędowych o zniżkę cen.

Katowice. Polska Ajencja Prasowa donosi, że starania czynników rządowych w kierunku obniżenia cen, doprowadziły w trzech branżach do ostatecznego wyniku. Mianowicie obniżone zostały do ostatecznego poziomu ceny materjałów włókienniczych, nawozów sztucznych i produktów naftowych tak, iż w najbliższym czasie nie należy się spodziewać dalszego ich obniżenia. Tem samem uważać należy, że akcja w tych dziedzinach została ukończona.

Aresztowanie szpiega.

Katowice. W tych dniach aresztowano w Katowicach poszukiwanego przez żandarmerję Marenina Jana, urzędnika kolejowego, podejrzanego o szpiegostwo na rzecz ościennego państwa. Marenin posiadał fałszywe świadectwo z ukończenia gimnazjum i podobno miał się trudnić dostarczaniem fałszywych świadectw z ukończenia gimnazjum.

Ruszyła kra na Wiśle i Dniestrze.

Bydgoszcz. (Pat.) Według danych inspekcji dróg wodnych, stan wody na Wiśle podnosi się wskutek utworzenia zatorów między Śnieciem a Fordonem. 4 łamacze lodów usuwają zatory. Utworzyły się też zatory pod Nieszawą. Wobec trwających mrozów niebezpieczeństwo powodzi na razie nie grozi.

Tarnopol. (Pat.) Ubiegłej nocy ruszyła kra na Dniestrze w powiecie zaleszczyckim. W odległości 200 m od Dobrowlan utworzyły się zatory. Dla wysadzenia zatorów wysłano oddział K. O. P. Z powodu jednak niskiego stanu wody, niebezpieczeństwo. powodzi nie grozi.

Plebiscyt w sprawie rozwiązania sejmu pruskiego.

Berlin. (Pat.) W odpowiedzi na wniosek o rozpisanie referendum w sprawie rozwiązania sejmu pruskiego, ogłoszony przez Stahlhelm, pruski minister spraw wewnętrznych Severing wystosował do przywódcy organizacji stahlhelmowskiej Seldtego pismo z zawiadomieniem, że władze komunalne na terenie Prus otrzymały polecenie wyłożenia list do wpisywania się pod wnioskiem. Odnośne rozporządzenie ogłoszone zostanie w dzienniku urzędowym w dniu 10 marca. Komisarzem plebiscytowym zamianowany został prezez pruskiego urzędu statystycznego dr. Sänger.

Zuchwały rabunek.

Berlin. W środę rano dokonano znowu zuchwałego rabunku w jednej z najludniejszych w centrum dzielnic Berlina. 6-ciu zamaskowanych złoczyńców zwiazało wszystkich obecnych w mieszkaniu kupca Leona Reinermanna, następnie przeszukawszy wszystkie szafy i zerwawszy połączenie telefoniczne, zabrali całą biżuterję, wartości 25 000 marek i umknęli z łupem w nieznanym kierunku.

Komisja Konstytucyjna przystąpiła do roboty.

Warszawa. (Pat.) Wczoraj odbyło się posiedzenie sejmowej komisji konstytucyjnej pod przewodnictwem posła Makowskiego. Zagajając obrady, przewodniczący zaznaczył, że komisja przystępuje do prac nad zmianą konstytucji, której zadaniem jest zapewnienie Rzeczypospolitej Polskiej jak najlepszych form ustroju, stanowiącego warunki siły i trwałości państwa.

Wicemarszałek Car oświadczył, że punktem wyjścia prac sejmu jest art. 25 konstytucji, przewidujący dwie próby postępowania. Rewizja konstytucji i jej zmiana. Ale co do rewizji, to była to próba szczególnie przewidziana tylko dla poprzedniego sejmu, przyczem zmiany konstytucji w tym trybie mógł dokonać wyłącznie sejm bez udziału senatu. Poprawki w komisji może zgłaszać każdy jej członek, wskutek tego nawet małe kluby, nieposiadające dostatecznej liczby członków, aby zgłosić własny projekt na plenum sejmu, mają możność uczynienia tego w toku obrad komisji konstytucyjnej, zwłaszcza, że zgłoszony został projekt, obejmujący całokształt zagadnień, związanych z ustrojem państwa.

Z kolei komisja dokonała wyboru generalnego referenta ustawy konstytucyjnej, którym został wicemarszałek Car. Generalny referent ze swej strony zaproponował, aby prócz niego wybrano referentów poszczególnych działów konstytucji. Propozycja ta została przyjęta. W końcu nastąpiła wymiana zdań w sprawie ankiety. Przewodniczący przypomniał, że komisja konstytucyjna poprzedniego sejmu nosiła się z zamiarem rozpisania ankiety w sprawie rewizji konstytucji i powołania rzeczoznawców z głosem doradczym z pośród profesorów uniwersytetu i znawców przedmiotu. Wicemarszałek Car, uznając w zasadzie ankietę i powołanie rzeczoznawców za trafne, stawia wniosek, by przedmiotem ankiety był nie cała konstytucja, ale poszczególne zagadnienia z dziedziny ustroju państwa, co zdaniem jego da praktyczne wyniki lepsze. Ankieta bowiem w ten sposób przeprowadzona, ujęłaby głębiej całokształt tych zagadnień. Komisja poruczyła generalnemu sprawozdawcy opracowanie szczegółowego wniosku w sprawie ankiety. Na tem obrady zakończono. Następne posiedzenie komisji odbędzie się przypuszczalnie w przyszłym tygodniu.

Wynurzenia min. dr. Curtiusa.

Nieszczerość w stosunku do Polski.

Wiedeń. (Pat.) „Neue Freie Presse" donosi, że minister Curtius, będący obecnie w stolicy Austrji, oświadczył dziennikarzom co następuje: Układ francuski oznacza nietylko odprężenie między obu narodami, lecz także w stosunkach europejskich. Z tego powodu witają go również i Niemcy z zadowoleniem, pod warunkiem, rzecz oczywista, że okażą się niesłusznemi obawy co do przyrzeczeń w sprawie rozbrojenia na lądzie. udzielonych Francji przez Włochy. Mojem zdaniem, nie utworzono związku między rozbrojeniem na morzu a rozbrojeniem na lądzie. Miałem raz sposobność rozmawiać w tej sprawie z Hendersonem i na tej podstawie mogę wyrazić przekonanie, że układ morski francusko-włoski nie jest dokonany kosztem zagadnień rozbrojenia na lądzie. Gdyby tak nie było, wówczas położenie Europy nie doznałoby odprężenia.

Na zapytanie o stanowisko Czechosłowacji wobec rokowań gospodarczych na podstawie układów regjonalnych, odpowiedział minister Curtius, że stanowisko Czechosłowacji jest bardzo utrudnione, gdyż Czechosłowacja jest przede wszystkiem państwem przemysłowem, jakkolwiek wytwórczość rolna odgrywa tam wielką rolę. Pod względem gospodarczym należy Czechosłowacja do systemu państw zachodnich. Pod względem politycznym jednak skłania się ona ku wschodowi. Istnieje nadzieja, że uda się znaleźć zadawalające rozwiązanie.

W sprawie dumpingu sowieckiego wyraził Curtius zapatrywanie, iż wspólne postępowanie państw Europy przeciwko temu zjawisku nie doprowadzi do oczekiwanych rezultatów. Każde państwo posiada jednakże możność obrony przed dumpingiem przy pomocy ceł ochronnych.

Na pytanie o stosunki **między Niemcami a Polską minister** odpowiedział: Nie jest tajemnicą, że stosunki między nami a Polską są utrudnione **z powodu spraw mniejszościowych (?).** Spodziewamy się jednak, że na majowej sesji Ligi Narodów Polska będzie mogła zakomunikować, iż rezolucja, powzięta przez Ligę Narodów w sprawie mniejszości niemieckiej, została uwzględniona. Od tego wszystko (?) będzie zależało." (Powiedzenie to jest conajmniej nieszczere. Od kilku lat deklamują Niemcy o swych „żądaniach granicznych" o tem też wspominał dr. Curtius w Genewie, a tu nagle dr. Curtius redukuje zatarg polsko-niemiecki do stosunków drobnych spraw mniejszościowych z okresu wyborów. Czyżby dr. Curtius myślał, że można tak łatwo zamydlić oczy opinji, publicznej, iż właściwą przyczyną sporu są odwetowe dążenia niemieckie?)

Briand kandydatem na prezydenta Francji.

Paryż, 6. 3. (Pat.) Obecny prezydent republiki **Doumergue**, nie zważając na usilne nalegania rozmaitych ugrupowań politycznych, **nie życzy sobie wcale stawiać swej kandydatury.** Wobec tego **coraz uporczywiej obiega w środowiskach politycznych wiadomość, że kandydatem tym będzie Briand.** Dziennik „Le Petit Bleu" pisze z tego powodu: Onegdajsze głosowanie jest najlepszym dowodem, **że jeśli Briand zechce kandydować, to będzie obrany ogromną większością.** Dla autorytetu Francji miałoby to ogromne znaczenie, gdyż **Briand jest popularny na całym świecie.**

Wystąpienia z angielskiej partji pracy mnożą się.

Londyn. (PAT.) Deputowany Brown z Labour Party, zawieszony w czynnościach z powodu nieposzanowania rozporządzeń przewodniczącego Izby, przesłał na ręce premjera Mac Donalda pismo, zawiadamiające o wystąpieniu z szeregów partji. Jest to piąty wypadek tego rodzaju w ciągu ostatnich dni.

Hokejowe mistrzostwa Polski.

W środę ukończono rozgrywki o mistrzostwo grup A i B. Zwycięzcą grupy A została Pogoń Lwów, w grupie B pierwsze miejsce zajęła Legja Warszawa. Na drugich miejscach w tych grupach usadowili się Czarni lwowscy i AZS. poznański. Te drużyny stoczyły wczoraj decydujący mecz o wejście do finału, z którego jako zwycięzca wyszedł zespół akademików poznańskich. Zatem we finałowych rozgrywkach o mistrzostwo Polski walczyć będą: **Legja** (Warszawa), **Pogoń** (Lwów), **AZS.** (Poznań) oraz zeszłoroczny mistrz Polski **AZS. Warszawa.**

Poniżej podajemy stan rozgrywek w grupach:

Tabela grupy A

	gier	bramek	punkt
1 Pogoń Lwów	3	10:1	6
2. Czarni Lwów	3	4:2	2
3. AZS. Wilno	3	1:3	2
4 TKS. Toruń	3	1:8	2

Tabela grupy B

1. Legja Warszawa	3	6:1	6
2. AZS. Poznań	3	2:1	4
3 Cracovia Kraków	3	5:7	2
4 Lechja Lwów	3	2:6	0

Program finałowych spotkań przedstawia się następująco:

Piątek, 6. III. Godz. 20:

Pogoń — AZS. Poznań

AZS. Warszawa — Legja

AZS. Poznań — Czarni Lwów 7: (0:0, 2:0, 5:0)

W 4-ym dniu hokejowych mistrzostw polskich odbył się jedyny mecz decydujący o wejście do finału między powyższemi drużynami. Poznańczycy w drugiej, a zwłaszcza w 3-ciej tercji przygniatali, mimo, że już w 3-giej tercji utracili bramkarza Muszyńskiego, któremu krążkiem złamano nos. Bramki strzelili Warmiński 2, Ludwiczak 4 i Zieliński 1. Sędziował p. Szczerbowski z Torunia.

Anastazja Drewnowska.

NIEWIERNY TOMASZ

Powieść.

(Przedruk wzbroniony.)

25) (Ciąg dalszy.)

— Panna Marysia najmiłosierniejsza z nas wszystkich, najdłużej się modliła za grzesznika — rzekł żartobliwie.

— Za panabym się nie modliła — odpaliła.

— Czemu to? Czy to ja pies, a nie chrześcijańska dusza? — pytał tym samym żartobliwym tonem.

— Nie, ale za pana inna się modli — zaśmiała się Marysia.

Wyszli przed bramę.

— Inna? Ja nie chcę żadnej innej. Panna Marysia jest pod każdym względem bez zarzutu, ale ma tę wadę, że lubi słuchać plotek — zalecał się pisarz.

Rządca szedł obok, poważny i nastroszony, w granatowem, odświętnem ubraniu i jasnym płaszczu od kurzu.

— Trudno, panie Adamie — rzekł nagle — ludzie nie umieją być dyskretni, nawet wobec panienek.

Marysia zachichotała swoim zwyczajem i zobaczywszy przechodzącą przyjaciółkę, Zośkę Stankiewiczównę, chwyciła ją pod rękę.

— Chodź ze mną Kawalerzy nie dają mi spokoju — rzekła ze śmiechem. — Nie rozedrę się na dziesięć. Cha, cha, cha!

Zośka, drobna, czarna dziewczynina, nieładna i niezgrabna, zawtórowała jej jakby mimowoli.

— Szczęśliwaś ty! — rzekła szeptem. — Na mnie pies z kulawą nogą nie spojrzy.

Tymczasem w kancelarji, na plebanji, rozmawiano o Antku Zawadzie. Proboszcz siedział koło biurka, bawiąc się ołówkiem, wikary wyglądał oknem na przechodzących ludzi, a Luśniak, rozparty w szerokim fotelu, to gładził się ręką po szczeciniastej głowie, to przytykał w palce, to tarł się dłonią po brodzie.

— Mnie się zdaje, księże proboszczu, że ksiądz proboszcz nieostrożnie się wziął do tej sprawy — mówił poznaniak. — Zawada jest chłop ambitny i jeszcze bardziej się uweźmie. Tacy nie uderzają w pokorę.

— Nie, panie Luśniak — odpowiedział proboszcz. — Ja znam tego chłopca od dzieciństwa. Uparty i ambitny to prawda, ale jednocześnie głęboko uczuciowy. Będzie się rzucał, pomstował, odgrażał całemu światu, robił na złość sobie i wszystkim, ale potem, jeżeli go się zostawi w spokoju, zastanowi się nad sobą i przyjdzie prosić o przebaczenie.

— Może w małych rzeczach — upierał się młynarz. — Jestem tu dopiero od kilku miesięcy, ale mówią mi, że on taki dawniej nie był. Dopiero kiedy po śmierci ojca — będzie temu rok, prawda? — proboszcz skinął głową — objął sam gospodarstwo, zrobiło się z nim coś niedobrego. Mnie się zdaje, księże proboszczu, że z tem nie należy żartować.

— Boże zachowaj — odparł proboszcz. — Dobrze się zastanowiłem nad dzisiejszem kazaniem i jestem przekonany, że lepszego sposobu na niego niema. Gdybym go przeklął w gwałtowny sposób i zakazał ludziom obchodzić go jak trędowatego, chłopak zaciąłby się w sobie i kto wie, czy nie zacząłby wyprawiać niestworzonych rzeczy, żeby mi pokazać, że nic sobie ze mnie nie robi. Naturalnie, wyniknęłyby z tego fatalne skutki dla całej parafji. Gdybym zaś udał, że nie zważam na jego wybryki, byłoby może jeszcze gorzej, boby sobie pomyślał, że go się boję. Tak jak zarządziłem, Zawada poczuje się odosobniony, ale nie wyklęty. Nakazałem, żeby mu nikt nie powiedział złego słowa i żeby mu nie dokuczać, tylko poprostu unikać. Na takie stany duchowe — ciągnął proboszcz — najlepszem lekarstwem jest samotność. W rezultacie awantur i kłótni człowiek nie ma możności wejść w siebie i rozpatrzeć się w swojem sumieniu...

— A jeżeli będzie szukał zaczepek z tymi, którzy go będą unikali? — odezwał się niespodziewanie wikary.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca.

Św. Tomasza z Akwinu, wyznawcy.
Św. Pawła, biskupa.
Św. Kubulusa, męczennika.

Kalendarz słowiański: Bogowit bł.

Jutro: Jana Bożego, wyznawcy; św. Filomena; św. Juljana, biskupa i wyznawcy oraz św. Feliksa, biskupa.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 6,35;	o godz. 17,48.
Księżyca	o godz. 22,28;	o godz. 7,38.

*

Św. Tomasza z Akwinu, nauczyciela Kościoła i wyznawcy, odznaczonego szlachetnością swego rodu, wskutek świętobliwego żywota i teologicznego wykształcenia przez Leona XIII ogłoszony został patronem wszystkich szkół katolickich.

Św. Pawła, biskupa, który wskutek obrony obrazów Świętych zakończył swój żywot na wygnaniu.

Św. Kubulusa, towarzysza św. Hadrjana; dwa dni po jego śmierci rozszarpany został przez lwy, a potem jeszcze ścięty. Był to ostatni męczennik, który w Cezarei (w Palestynie) zdobył koronę męczeńską.

— Zarządzenia ochronne na wypadek powodzi. Aczkolwiek wszystkie dane przemawiają za tem, że kraj nasz uniknie w roku bieżącym klęski powodzi, a w najgorszym razie nieznacznie będzie nią tylko dotknięty, to jednak czynniki powołane już dzisiaj wydają zarządzenia, aby możliwe niespodzianki nie zaskoczyły nas nieprzygotowanych.

Ponieważ każda powódź, chociażby w najmniejszych rozmiarach, powoduje konieczność wzmożenia działalności opieki społecznej, przeto ministerstwo pracy i opieki społecznej, wydało zawczasu odpowiednie instrukcje swym organom wykonawczym, aby były one gotowe, „na wszelki wypadek“.

Ma być więc przygotowana organizacja społecznych komitetów ratunkowych pomocy poszkodowanym skutkiem klęsk żywiołowych, lub też wznowienie działalności takich komitetów z lat ubiegłych o ile istniały. Drugą ważną rzeczą jest zorganizowanie we właściwym czasie należytej obserwacji na terenach w celu uprzedzenia zawczasu o możliwości klęski powodzi.

— Urzędnicy miejscy będą zwolnieni od należenia do kas chorych. Minister pracy i opieki społecznej zawiadomił ministra spraw wewnętrznych, **że urzędnicy miejscy będą zwolnieni od obowiązku należenia do kas chorych.** Stanowisko ministra spraw wewnętrznych było zgodne z żądaniami urzędników, t. j. przeciw należeniu urzędników do kas chorych. Minister pracy zaznaczył, że ponieważ przeprowadzenie zamierzonego projektu w formie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej nie mogło być we właściwym czasie dokonane, p. minister przedsięwziął odpowiednie kroki, aby projekt ustawy mógł być w niedługim czasie przedmiotem obrad ciał ustawodawczych.

— Sądy automobilowe w Polsce. Z dniem 1 kwietnia br. zaczną działać na terenie całej Polski sądy automobilowe. Do sądów tych będą kierowane wszystkie sprawy karne automobilistów. Jeśli więc kierowca spowoduje wypadek, będzie mu wytoczona sprawa karna przed sądem automobilowym. Natomiast sąd ten nie będzie rozpatrywał powództwa cywilnego. Ten więc, kto poniósł straty materjalne w wypadku samochodowym, musi osobno dochodzić swych pretensyj zwykłą drogą. Sąd automobilowy będzie sądem pierwszej instancji czyli grodzkim. Odwołanie od wyroku tego sądu trzeba będzie wnosić do sądu okręgowego. Prawdopodobnie, co nie jest jeszcze zdecydowane, sprawy odwoławcze będą kierowane do specjalnego oddziału sądu okręgowego. Sąd automobilowy będzie również rozpatrywał wszelkie sprawy odwoławcze od kar administracyjnych. Dotychczas bowiem władze administracyjne nakładały kary na automobilistów bezpośrednio. Za cięższe przewinienia, lub stałe łamanie przepisów policyjnych wytaczano automobiliście sprawę sądową. Obecnie wszelkiemi odwołaniami od kar administracyjnych zajmować się będzie sąd automobilowy.

Listy naszych Czytelników.

Otwarcie wystawy przeciwalkoholowej.

Załęże pod Katowicami. Staraniem miejscowego koła abstynentów w porozumieniu z zarządem okręgowym Katolickiego Związku Abstynentów zorganizowano wystawę przeciwalkoholową, której otwarcie odbyło się we wtorek, dnia 3 marca rb. o godz. 17-ej. Otwarcie poprzedzało nabożeństwo, które odbyło się rano w parafjalnym kościele Mszą św. celebrował ks. Dylus, a okolicznościowe kazanie wygłosił ks. radca Czempiel, prezes okręgu śląskiego Katolickiego Związku Abstynentów. Czcigodny kaznodzieja w kazaniu swem podniósł doniosłość walki z alkoholizmem dla jednostek i całych narodów. W nabożeństwie wzięło udział 11 miejscowych towarzystw z sztandarami, co świadczy o wielkiem zrozumieniu towarzystw dla idei abstynenckiej.

Na otwarcie wystawy o godz. 17-ej przybyło 150 osób dorosłych oraz 250 młodzieży pozaszkolnej. Zebranie zagaił ks. Wojtek w zastępstwie chorującego ks. kanonika Kubisa, witając zebranych przyczem dał wyraz zadowoleniu, że wystawa przyszła do skutku. Referat wygłosił p. prof. Sławiński, który przedstawił cel i zadanie wystawy, następnie objaśniał obecnej na otwarciu młodzieży, wystawę. Osobom dorosłym objaśnił wystawę sekretarz okręgowy p. Kunsdorff z Katowic, który też aż do poniedziałku, dnia 9 marca rb. będzie wystawą kierował.

Wystawa mieści się w sali gimnastycznej przy ul. Michała Wolskiego. Należy spodziewać się, że miejscowi obywatele nie omieszkają wystawę zwiedzić, aby przekonać się o jej doniosłem znaczeniu społecznem. Z Załęża zostanie wystawa przeniesiona do Dębu, do Ogniska Młodzieży. Otwarcie nastąpi w środę, dnia 11 marca rb., na które zaprasza się już dziś wszystkich miłośników trzeźwości.

Nieszczęściem dotknięta rodzina.

Przyszowice w Rybnickiem. Ciągłe nieszczęścia prześladują rodzinę gospodarską Mików, szanowaną i poważaną na całą okolicę. Ojciec rodziny poległ na wojnie światowej, poczem brat jego, powróciwszy szczęśliwie z wojny, zajął się bardzo gorliwie gospodarstwem. Wybudował szereg nowych budynków oraz nabył wiele maszyn rolniczych. Zdawało się, że szczęście zawitało do rodziny M. Tymczasem gospodarz nagle zachorował i po pięciu dniach zmarł w wieku 39 lat. Teraz syn najstarszy (po pierwszym ojcu) był zmuszony położyć pracę w kopalni i zająć się gospodarstwem. Przypadek zrządził, że młodego gospodarza kopnął koń i okaleczył go tak ciężko, że po trzech dniach zmarł wskutek odniesionej rany. My miejscowi rolnicy bardzo ubolewamy nad dotkniętą rodziną, szczególnie nad matką, która tak niespodzianie straciła dwóch mężów i najstarszego syna.

Rolnicy.

Z życia inwalidów.

Niedobczyce w Rybnickiem. W ubiegły poniedziałek odbyło się tu zebranie inwalidów górniczo-hutniczych na sali pana Wieczorka. Zebranie zagaił przewodniczący miejscowej filji, p. Kudera, który oddał głos przewodniczącemu głównego zarządu, p. Świecy. Mówca w dłuższym referacie przedstawił wszystkie krzywdy inwalidów, wyjaśnił sprawy Spółki Brackiej, Zakładu Ubezpieczeń na wypadek inwalidztwa jak i sprawę przydziału węgla po cenie zniżonej. Na zebranie zaproszono także starszych brackich, mianowicie tych, którzy chwalili się w kołach inwalidów, że ich to zasługą, jeżeli inwalidzi otrzymują tańszy węgiel. Mimo piśmiennych zaproszeń nie zjawili się na zebraniu. Snać obawiali się odpowiedzi na ich przechwałki ze strony inwalidów. Temsamem dowiedli, że wielkie gęby mają tylko poza plecami, lecz w oczy żaden z nich nie chce stanąć, gdyż niema odwagi. Wkońcu przyjęto kilkunastu nowych członków.

Inwalid.

Województwo śląskie.

*** Obniżenie płac także w przemyśle budowlanym.** Jak słychać, przedsiębiorcy budowlani na Śląsku rozpatrują konieczność obniżki zarobków. Wiadomość ta musi wywołać wśród robotników budowlanych jak największe oburzenie. Całą zimę nie otrzymywali zasiłków, a zatem żyli w największej nędzy. Teraz, gdy mogliby zarobić kilka groszy, pracodawcy dążą do obniżenia zarobków i tak już suchotniczych, nie wystarczających nawet na utrzymanie siebie i rodziny.

*** Także obszarnicy żądają obniżki zarobków.** Obszarnicy na Śląsku wypowiedzieli umowę zarobkową w rolnictwie z dniem 1 kwietnia br. W środę odbyły się w Katowicach układy tychże obszarników z związkami zawodowemi, na których **obszarnicy żądali obniżenia zarobków i deputatów robotniczych o niemniej jak 25 procent.** Przedstawiciele związków zawodowych żądaniu temu stanowczo sprzeciwili się. Prawdopodobnie obszarnicy oddadzą spór do rozstrzygnięcia komisji pojednawczej i rozjemczej.

Z Katowickiego

Z działalności śląskiej straży granicznej.

Katowice. W czasie od 20 do 28 lutego br. śląska straż graniczna pochwyciła przemyt o łącznej wartości 24 tys. złotych. Pozatem w szeregu wypadkach udowodniła przytrzymanym osobom przemyt na kwotę 33 tys. złotych. W ogólnej liczby 100 przytrzymanych osób, 63 pochwycono na przemycaniu — prócz tytoniu i owoców południowych — również wyrobów galanteryjnych i złotniczych a resztę 40 osób na nielegalnem przekroczeniu granicy. Pozatem skonfiskowała straż graniczna nieostemplowanych rachunków handlowych na kwotę 32 tysiące złotych.

Wystawa kościelna.

Katowice. W Niedzielę Palmową, dn. 29 marca br. otwarta zostanie w nowym gmachu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego wystawa kościelna, na eksponaty której złożą się: witraże, polichromja, rzeźba kościelna, złotnictwo itp. Protektorat nad wystawą objął wojewoda śląski dr. Grażyński. Wystawa obejmować będzie eksponaty z całej Polski i będzie pierwszą tego rodzaju z ostatnich trzydziestu lat.

Proces o obrazę.

Katowice. W sądzie okręgowym rozpatrywano szereg spraw z oskarżenia prokuratorji przeciwku kilku osobom, które w okresie przedwyborczym dopuściły się obrazy Majestatu Rzplitej, Pana Prezydenta, Marszałka Piłsudskiego, rządu i władz. W większości rozpraw sąd skazał oskarżonych na 4 do 7 dni więzienia.

Przewiezienie defraudanta Charnasa do Katowic.

Katowice. W tych dniach przewieziony został ze szpitala w Rybniku do więzienia w Katowicach niejaki Charnas, który sprzeniewierzył blisko 100 tys. zł. w kolejowym LOPP. Sprawa defraudacji wywołała swego czasu wielkie wrażenie Charnas zostawał w Rybniku pod ścisłą obserwacją lekarzy, którzy badali fizyczny i umysłowy stan jego zdrowia. Rozprawa sądowa przeciwko Charnasowi odbędzie się w pierwszych dniach kwietnia i budzi wielkie zainteresowanie.

Przewiezienie międzynarodowego oszusta do Katowic.

Katowice. Po odsiedzeniu kary jednego roku więzienia w Pradze czeskiej przewieziony został do Katowic do dyspozycji sędziego śledczego kupiec z Drohobycza Markus Weiss. Dopuścił on się w Katowicach szeregu oszustw i fałszerstw wekslowych na szkodę tutejszych firm automobilowych, które poniosły stratę przeszło miljona złotych.

Redukcje w fabryce porcelany.

Bogucice pod Katowicami. Już od długich miesięcy trwają zatargi w fabryce porcelany, która jest teraz własnością kapitalistów amerykańskich (Harimann). Przytem wydala się robotnice i robotników. Obecnie dyrekcja domaga się zwolnienia dalszych 60 robotników, mimo, że w malarni i w innych oddziałach, robotnicy pracują w godzinach nadliczbowych. Władze jednak są głuche na wszelkie skargi robotników.

Bezrobocie wzrasta.

Siemianowice w Katowickiem. W tutejszym urzędzie pośrednictwa pracy zarejestrowano dnia 28 lutego ogółem 2316 bezrobotnych. Z tej liczby przypada na Siemianowice 2155 bezrobotnych (wsparcia pobiera 1142), Bytków 153 bezrobotnych (70), Bangów 80 (14), Przełajka 82 (28) a Wełnowiec 346 bezrobotnych (124).

Kontrola radjowych aparatów.

Siemianowice. W Siemianowicach przeprowadza się obecnie kontrolę aparatów radjowych. Przy kontroli należy okazać zezwolenie oraz kwit za uiszczenie opłaty radjowej.

Nowa linja tramwajowa.

Siemianowice w Katowickiem. W tych dniach tutejsza rada gminna rozpatrywała ponownie sprawę budowy nowej linji tramwajowej Siemianowice — Michałkowice — Bańgów — Czeladź — Będzin. Uruchomienie powyższej linji tramwajowej nastąpi prawdopodobnie — 1 października br.

Znalezienie zwłok w Modrzejowie.

Mysłowice w Katowickiem. Powracający z pracy z Mysłowic do Modrzejowa robotnicy znaleźli na chodniku zwłoki starszego mężczyzny. Zawiadomiona o tem policja stwierdziła, że zmarłym jest niejaki Andrzej Sokół z Modrzejowa. Badanie lekarskie wykazało, że Sokół zmarł na udar serca.

Z Król. Huty

Odroczenie służby wojskowej roczników 1906 i 1909.

Król. Huta. Dyrekcja policji w Król. Hucie podaje do wiadomości, że na rok szkolny 1931-32 mogą korzystać z przesunięcia terminu wcielenia do szeregów do 1 lipca 1932 r. poborowi rocznika 1906 którym pozostaje do ukończenia studjów ostatni rok, absolwenci tych zakładów naukowych, którzy przygotowują się do dyplomu, doktoratu, egzaminów itd. i którzy poświęcają się studjom teologji, tudzież poborowi rocznika 1909, którzy nie zostali dopuszczeni do egzaminu dojrzałości, a władze szkolne zezwoliły im na powtórzenie ostatniej klasy. Bliższych informacyj udziela dyrekcja policji w Król. Hucie, pokój nr. 14.

Zuchwała kradzież.

Król. Huta. W środę 4 marca dokonano zuchwałej kradzieży. Na rogu ulic Katowickiej i Batorego stał samochód półciężarowy firmy „Dida“. W pewnej chwili wskoczył na samochód pewien osobnik i, zanim który z przechodniów spostrzegł, zabrał skrzynkę margaryny i znikł. Policja wdrożyła śledztwo i wkrótce zdołała ustalić, iż pewien mężczyzna przyszedł do składu Rozalji Kotuli i chciał jej sprzedać skrzynkę margaryny. W składzie był pewien osobnik, który był świadkiem owej kradzieży i złodzieja rozpoznał. Zanim policja nadeszła, sprawca zbiegł, zostawiając margarynę w sklepie.

Wystrzegać się przed złodziejami.

Król. Huta. Inwalidzie Fryderykowi Kurzawie skradziono w gmachu urzędu pocztowego całą rentę w kwocie 40 zł., którą był przed chwilą odebrał. Złodzieja nie przytrzymano.

Z życia T. C. L.

Król. Huta. Następny wykład z serji powszechnych wykładów Uniw. Jagiell. odbędzie się zamiast jak zwykle w niedzielę, już w sobotę, tj. 7 bm. o godzinie 17,30 w auli gimnazjum żeńskiego. Wygłosi go znany literat p. Michał Rusinek na temat: „Pod Banderą Rzeczypospolitej". Wstęp dla starszych po 20 groszy, dla młodzieży po 10 groszy.

Niezgoda sąsiedzka.

Król. Huta. Pomiędzy Janem Pasternakiem a Franciszkiem Gramotką, zamieszkałymi przy ul. Urbanowicza, dochodziło często do sprzeczek. W ubiegłą środę wymienieni posprzeczali się ponownie, przyczem doszło do bójki. Gramotka pobił laską Pasternaka, ten zaś w zamian za to powybijał mu wszystkie szyby w mieszkaniu. Sprawa skierowana została na drogę sądową.

Ustalenie nazwiska zmarłej.

Król. Huta. W ostatnim numerze „Katolika" donosiliśmy o znalezieniu zwłok kobiety na ul. Florjańskiej przez szofera Kazilkę. Obecnie dowiadujemy się, że policja ustaliła jej nazwisko. Jest nią 49-letnia wdowa Anna Przybyłek, zamieszkała ostatnio w Nowej Wsi przy ulicy Nomiarki.

Z Świętochłowickiego

Zaludnienie powiatu świętochłowickiego.

Świętochłowice. Powiat świętochłowicki pomimo, iż jest jednym z najmłodszych i najmniejszych powiatów pod względem terytorjalnym, jest jednak najwięcej uprzemysłowionym i zaludnionym. Powiat świętochłowicki liczy — 218.264 mieszkańców, w tem 111.383 mężczyzn a 106.881 kobiet. Z powyższej liczby przypada na Brzeziny 7.202, Brzozowice 3276, Chropaczów 14.218, Godula 9.355, Kamień 2.778, Lipiny 18.520, Łagiewniki Śl. 14.955, Nowe Hajduki 6.172. Nowy Bytom 16.952, Orzegów 10.579, Ruda Śl. 24.033, Szarlej 12.924, Świętochłowice z dzielnicą Zgoda 30.119, Wielkie Hajduki 28.515, Wielka Dąbrówka — 6014, Wielkie Piekary 12.661 mieszkańców.

Z życia kulturalno-oświatowego.

Łagiewniki w Świętochłowickiem. Koło amatorskie „Wanda" urządza w niedzielę, dnia 15 marca br. przedstawienie teatralne na sali p. Kokota. Odegrana zostanie sztuka pod tyt.: „Niewinnie na śmierć skazany". Początek punktualnie o godzinie 19-tej wieczorem. Bilety wcześniej do nabycia u p. Działacha, ul. Kościelna 28. Zarząd uprasza Szan. Publiczność z Łagiewnik i okolicy o liczne przybycie.

Kradzież z włamaniem.

Łagiewniki w Świętochłowickiem. Nieznani narazie sprawcy włamali się do mieszkania inżyniera Tadeusza Albrechta, zamieszkałego przy ulicy Bytomskiej nr. 23. Sprawcy weszli do mieszkania przez okno po wygniecieniu szyb. W ręce złodziei wpadło 900 zł. gotówki, bielizna męska oraz inne rzeczy ogólnej wartości 1000 złotych. Dochodzenie prowadzi miejscowy posterunek policyjny.

Składki na budowę kościoła.

Szarlej w Świętochłowickiem. W czasie kolekty kościelnej w miesiącu lutym zebrano na budowę nowego kościoła 1418 złotych. Zbiórka domowa w styczniu przyniosła 973 złote. Pozatem gmina Szarlej wyznaczyła ponownie 1000 zł. subwencji na budowę świątyni.

Z kuchni ludowej.

Szarlej. Tutejsza kuchnia ludowa, mieszcząca się w remizie straży pożarnej, wydała w lutym 4512 obiadów. Niestety środki przekazane tutejszej gminie na ten cel są bardzo ograniczone. Smutny to objaw, tembardziej, że liczba osób, korzystających z kuchni, wzrasta z dnia na dzień.

Z walnego zebrania Z. O. K. Z.

Piekary Wielkie w Świętochłowick. W niedzielę, dnia 1 marca rb. o godz. 5 po południu na sali p. Gruszki odbyło się pod przewodnictwem miejscowego prezesa, naczelnika gminy p. Pudlika walne zebranie miejscowego koła Z. O. K. Z. Po zagajeniu zebrania zwrócił p. prezes w dłuższem przemówieniu uwagę na ważność walnego zebrania, poczem przystąpiono do wyboru marszałka walnego zebrania, którym wybrano jednogłośnie prezesa Zespołu Tow. Polskich p. Mazura, zaś na sekretarza walnego zebrania nauczyciela p. Koterlę. Następnie odczytano sprawozdanie przez dotychczasowego prezesa, sekretarza i skarbnika. Po krótkiej dyskusji członek komisji rewizyjnej p. Karol Cisek stawił wniosek o udzielenie zarządowi absolutorjum, które jednogłośnie udzielono.

Przystąpiono do wyboru nowego zarządu, do którego wybrano jednogłośnie jako prezesa dotychczas. prezesa nacz. gminy p. Pudlika, jako zastępcę prezesa kier. szkoły p. Kubicę, jako sekretarza rachmistrza p. Srokę, jako skarbnika p. Stefana Szaefera. Na kierownika komisji oświatowej wybrano kierown. szkoły p. Kubicę. Następnie sekretarz zarządu powiatowego p. Andrzej Jochemiak wygłosił bardzo treściwy referat. W serdecznych słowach podziękował prezes p. Jochemiakowi za referat prosząc go o częstsze przybycie do W. Piekar. Ponieważ porządek obrad był wyczerpany, zamknął prezes zebranie hasłem: „Cześć Ojczyźnie". Członek.

Z ruchu abstynenckiego na Śląsku.

WALNE ZEBRANIE Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej

odbyło się w poniedziałek, dnia 2 marca r. b. w Domu Związkowym przy kościele N. M. P. w Katowicach. Zebranie zagaił prezes p. dyr. Namysł, poświęcając wspomnienie pośmiertne najwybitniejszemu członkowi i współzałożycielowi miejscowego koła Ligi Przeciwalkoholowej, ś. p. ks. infułatowi Kapicy. Następnie powitał przedstawicieli: ks. kanonika dr. Szramka, który przybył w zastępstwie J. E. ks. biskupa, naczelnika wydziału zdrowia publicznego dr. Orszuloka, który reprezentował p. wojewodę. Magistrat miasta Katowice zastępował p. Wielebski a dyrekcję kolei Magr. Piecuch, który dziękował za urządzenie wystawy przeciwalkoholowej w dyrekcji kolei, prosząc o urządzenie tejże na innych stacjach.

Ks. kanonik dr. Szramek podkreślił, że dotychczas mało ludzi docenia potrzebę walki z alkoholizmem, ale tak jak człowiek zachoruje woła tylko lekarza, który udziela pomocy, tak i przy chorobie społecznej wystarczy i mała liczba, aby przekonać społeczeństwo o niebezpieczeństwie, na jakie jest narażone, aby ocknęło. P. naczelnik dr. Orszulok zaznaczył, że województwo zdaje sobie doskonale sprawę z potrzeby zwalczania alkoholizmu, w szczególności na Śląsku. Również p. Wielebski w imieniu magistratu życzył najpomyślniejszych obrad Polskiej Lidze Przeciwalkoholowej.

Na przewodniczącego walnego zebrania wybrano p. Leonarda. Z sprawozdania wynika, że Liga przez cały rok intensywnie pracowała. Pan prof. Sławiński referował o znaczeniu dla państwa akcji przeciwalkoholowej i zaproponował rezolucję, która domaga się ograniczenia sprzedaży napojów alkoholowych. W skład nowego zarządu weszli: p. dyr. Namysł prezes, p. prof. Sławiński wiceprezes, p. Kunsdorff sekretarz i skarbnik, panie Prabucka, Hedaczyńska, ks. radca Czempiel, ks. prof. Josiński, ks. Woźnica, panowie nacz. wydziału zdrowia publicznego dr. Orszulok, Leonard i Nowak. Do komisji rewizyjnej wybrano: p. posła Piętkę, p. Jadwigę Czaplicką i p. Szwedka.

W dolnych głosach p. prof. Sławiński proponował wysłać listy dziękczynne do J. E. ks. biskupa, p. wojewody i p. prezydenta dr. Kocura. Po wyczerpaniu porządku obrad przewodniczący pan dyr. Namysł zamknął zebranie.

*

W poniedziałek po południu obradował Związek Księży Abstynentów w Katowicach, w sekretarjacie Stow. Abstynenckich. Zebraniu przewodniczył prezes ks. radca Czempiel, który wygłosił referat na temat „Obowiązki księdza abstynenta". Uchwalono w przyszłości czynić starania, aby zakładać koła abstynenckie w parafjach oraz otaczać opieką te koła, które nie mają kierownika duchownego. Również zastanawiano się nad ustawą przeciwalkoholową, która powinna być wprowadzona także na Śląsku.

*

Zarząd Związku Nauczycieli Abstynentów odbył w poniedziałek, dn. 2 marca r. b. zebranie, na którem rozpatrywano sprawę szerzenia idei abstynenckiej wśród nauczycieli jak i dziatwy szkolnej. Zarząd bowiem stwierdził, że w niektórych powiatach przeprowadzono ankietę, która wykazała, że 80% dzieci używa napojów alkoholowych, a nawet spora liczba dzieci używa eteru. Stan taki jest groźny. To też Związek Nauczycieli zdaje sobie sprawę z tego, jaki na niego spada obowiązek. Wobec tego postanowił poruszyć wszystkie miarodajne czynniki. — Przyszłe posiedzenie zarządu odbędzie się we wtorek, dnia 10 marca r. b. w sekretarjacie Stow. Abstynenckich, przy ul. Ks. Damrota 8.

Z Pszczyńskiego

Zjazd kół śpiewackich.

Pszczyna. Tegoroczny zjazd okręgu pszczyńskiego Śląskich Kół Śpiewackich odbędzie się w dniu 14 czerwca br. w Pszczynie na sali Domu Ludowego.

Kradzież w pociągu.

Mikołów w Pszczyńskiem. W przedziale III klasy pociągu osobowego na linji Mikołów — Ligota skradziono nauczycielce Zofji Niesłańczykównej skórzaną torebkę damską, zawierającą kartę cyrkulacyjną i legitymację urzędniczą, zegarek damski z czarną tasiemką i inne drobiazgi.

Dwa pożary.

Mokre w Pszczyńskiem. Z niewyjaśnionej jeszcze przyczyny wybuchł pożar w stodole Piotra Brzóski w Mokrem, niszcząc doszczętnie stodołę wraz z maszynami rolniczemi i zapasami siana i słomy. Szkoda wynosi 4.000 złotych. Tego samego dnia spłonęła stodoła Pawła Swadźby w Gostyni. Przyczyny pożaru w obu wypadkach nie ustalono.

O włączenie kolonji do Goczałkowic.

Rudułtowice w Pszczyńskiem. Onegdaj odbyło się zebranie mieszkańców nowej kolonji, zbudowanej na terenie Rudułtowic, na którem uchwalono poczynić starania o przyłączenie do gminy Goczałkowice Dolne.

Walne zebranie Z. O. K. Z.

Starawieś w Pszczyńskiem. Walne zebranie ZOKZ. odbyło się pod przewodnictwem prezesa zarządu okręgowego p. dr. Riessa. Po złożeniu sprawozdania z działalności za rok ubiegły wybrano ponownie stary zarząd. W wolnych głosach przyjęto wniosek o urządzenie własnej świetlicy dla młodzieży, która znajdować się będzie w starej szkole.

Z urzędu okręgowego.

Imielin w Pszczyńskiem. Wojewoda śląski zamianował emerytowanego chorążego wojsk polskich w Pszczynie, p. Ignacego Bienię, komisarycznym naczelnikiem urzędu okręgowego w Imielinie.

Z Rybnickiego

Wydzierżawienie słupów reklamowych.

Rybnik. Magistrat miasta Rybnika wydzierżawił słupy ogłoszeniowe Zw. Powstańców Śląskich. W sprawach reklamowych należy się zwracać do p. Juljusza Malika, ul. Marszałka Piłsudskiego. Przy tej sposobności przypominamy kupcom zakaz wywieszania afiszów w swych oknach wystawowych. Wszelkie afisze reklamowe mogą być tylko na słupach nalepiane.

Przedstawienie Męki Pańskiej.

Jastrzębie Dolne w Rybnickiem. W niedzielę, dnia 8 marca br. odegra Tow. św. Barbary z Połomi na sali pana Piechaczka przedstawienie pasyjne czyli: „Gorzka Męka Pana Naszego Jezusa Chrystusa". Przedstawienie odgrywa się na wzór przedstawienia w Oberamergau. W ubiegłą niedzielę odegrała ta sama grupa to przedstawienie w Połomi przy zapełnionej sali. Mimo, że widzowie na sali mdleli, nikt nie chciał z zajmowanego miejsca ustępować z obawy niemożliwości powrotu na nie. Przedstawienie wywarło na widzach niezatarte wrażenie, które długi czas nie będzie zapomniane. Uprasza się o liczne przybycie na przedstawienie w dniu 8 marca.

Konkurs na koncesję apteki.

Pszów w Rybnickiem. Wojewoda śląski ogłosił konkurs na aptekę publiczną w Pszowie, po rezygnacji z tejże koncesji przez aptekarza Pawła Froehlicha. Podania składać mogą wykwalifikowani aptekarze w terminie do 27 marca br.

Znalezienie zwłok noworodka.

Radlin w Rybnickiem. Na miejscowym cmentarzu znaleziono zwłoki noworodka. Na szyji noworodka widniały ślady uduszenia. Policja wdrożyła śledztwo za wyrodną matką.

Kradzież z włamaniem.

Turza w Rybnickiem. Do gospody p. Szymury włamali się nieznani sprawcy, którzy skradli większe zapasy wódek, czekolady oraz wyrobów tytoniowych. Dotychczas brak śladu po złodziejach.

Znowu nieszczęsny samochód.

Gorzyczki w Rybnickiem. Dnia 3 bm. jechał na rowerze leśniczy Kania z Gorzyczek. W Turzy został najechany przez samochód i ciężko okaleczony. Odstawiono go do szpitala w Wodzisławiu.

Zgon zasłużonego obywatela.

Połomia w Rybnickiem. W tych dniach zmarł zasłużony obywatel śp. Ryszard Dudzik, pozostawiając po sobie wielki żal wśród krewnych, znajomych i przyjaciół. Niech odpoczywa w pokoju!

Z Tarnogórskiego

Poświęcenie szpitala powiatowego.

Tarnowskie Góry. W niedzielę, dnia 8 marca br. odbędzie się w Tarnowskich Górach poświęcenie szpitala powiatowego. Poświęcenia dokona ks. prałat Lewek.

Zasądzona za szpiegostwo.

Tarnowskie Góry. Przed izbą karną w Tarnowskich Górach odbyła się przy drzwiach zamkniętych rozprawa przeciwko niejakiej Julji Lisokównie, oskarżonej o szpiegostwo. Lisokównę skazano na 6 miesięcy więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego.

Z Lublinieckiego

Strzelanina przy pościgu przemytników.

Lubliniec. Śląska straż graniczna spotkała na granicy polsko-niemieckiej pomiędzy Zborowskiem a Ciasną bandę przemytników usiłujących przemycić do Polski większy transport tytoniu, spirytusu oraz towar. bławatnych. W czasie pościgu wywiązała się strzelanina, od której ranni zostali dwaj przemytnicy. Pięciu przemytników zbiegło na teren niemiecki.

Z Cieszyńskiego

Nieszczęśliwy wypadek.

Mikuszowice w Bielskiem. Niejaki Erwin Zitko, zamieszkały w Bielsku przy ul. Rzeźniczej 17 przechodząc drogą leśną w Mikuszowicach, został uderzony spadającem z pagórka drzewem tak silnie, że doznał złamania prawej nogi w udzie. Okaleczonego odstawiono niezwłocznie po wypadku do szpitala powszechnego w Bielsku. Winę ponosi parobek Józef Krupa z Mikuszowic, który jednokonnym zaprzęgiem na drodze leśnej zwlekał drzewo. Z powodu nieodpowiedniego umocowania łańcucha drzewo zerwało się i zesuwając się w dół po lodem pokrytej drodze, spowodowało wypadek.

Kradzież.

Cieszyn. Jednej z mienionych nocy włamali się złodzieje do restauracji Jana Rudzkiego w Cieszynie i usiłowali oderwać kasę ogniotrwałą. Widocznie dla braku odpowiednich narzędzi zaniechali tego zamiaru. W podręcznej kasie znajdowało się jedynie 5 zł, które zabrali. Sprawców nie wykryto.

Program radjowy.

Niedziela, 8 marca 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej. — 11.58 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie, oraz zapowiedź programu na dzień bieżący. 12.15 Poranek symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej. 14.00 Ks. dr. Bolesław Rosiński: Odczyt z cyklu wykładów pasyjnych pt. „Fałszywe oskarżenia Chrystusa“ 14.20 Muzyka. 14.30 Odczyt pt. „Rak ziemniaczany i walka z nim“. 14.50 Muzyka. — 15.00 Odczyt pt. „Wykorzystanie drobnych stawów włościańskich i hodowla raków“. — 15.20 Audycja żołnierska. 16.00 Program dla dzieci. 16.30 Skrzynka pocztowa. 16.50 Intermezzo muzyczne. 17.00 Odczyt „Pianistka polska przed stu laty“. 17.15 Intermezzo muzyczne. 17.25 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17.40 Koncert reprezentacyjnej orkiestry policyjnej państwowej w Warszawie. — 19.00 „Bery i bojki śląskie“ — Karlik z Kocyndra (prof. St. Ligoń). 19.25 Feljeton p. t. „Czarczaf i nożyce“. 19.40 Rozmaitości. 20.00 Słuchowisko pogodne w 2 odsłonach Gustawa Morcinka pt. „Skarbników dar“. 20.30 Recital skrzypcowy. 21.10 Kwadrans literacki. 21.25 Koncert popularny. 22.00 Feljeton pt. „Po Holandji“. 22.15 Temat z warjacjami na kwartet smyczkowy. 22.50 Komunikat meteorologiczny oraz komunikaty sportowe. 23.00 Muzyka taneczna.

Warszawa, fala 1411,7 m. Godz. 10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej. 12.15 Poranek symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej. 14.00 Odczyt: „Uprawa buraków pastewnych“. 14.20 Muzyka. 14.30 Odczyt: „Rak ziemniaczany i walka z nim“. 14.50 Muzyka. 15.00 Odczyt: „Wykorzystanie drobnych stawów włościańskich i hodowla raków“ 15.20 Audycja żołnierska. 16.00 1) Program dla dzieci młodszych i starszych. — 16.30 Skrzynka pocztowa. 16.50 Muzyka z płyt gramofonowych. — 17.00 „Pianistka polska przed stu laty“. 17.15 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.25 „Wiadomości przyjemne i pożyteczne“. 17.40 Koncert reprezentacyjnej orkiestry pol. państwowej. — 19.25 Feljeton: „Czarczaf i nożyce“. 19.45 Odczytanie komunikatu „Z przed stu lat“. 19.50 Muzyka z płyt gramofonowych. 20.00 Słuchowisko z Katowic Gustawa Morcinka p. t. „Skarbników dar“. 20.30 Recital skrzypcowy. 21.10 Kwadrans literacki. 22.00 Feljeton: „Po Holandji“. 22.15 Kwartet smyczkowy. 23.00 Muzyka taneczna.

Poniedziałek, 9 marca 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 15.00 Komunikaty gospodarcze. 15.35 Przegląd komunikacyjny. — 15.50 Lekcja języka francuskiego. 16.15 Program dla dzieci i młodzieży. 16.45 Koncert z płyt gramofnowych. 17.15 Odczyt „O trzęsieniach ziemi“. 17.45 Muzyka lekka. 18.45 Codzienny odcinek powieściowy. 19.00 Rozmaitości. 19.15 Władysław Włosik: Pogadanka z dziaiu: „Ogrodnik śląski“. 19.40 Prasowy dziennik radiowy. 19.55 Komunikaty strażactwa śląskiego. 20.00 Feljeton pt. „Zawsze to samo“. — 20.15 „Dziesięć przykazań radjosłuchacza“. 20.30 Odczyt muzyczny. 21.00 Operetka „Krysia Leśniczanka“ z Warszawy. 23.00 Odczyt z cyklu wykładów w językach obcych dla przyjaciół zagranicznych. Po odczycie muzyka taneczna z Warszawy (do godz. 24.00).

Warszawa, fala 1411.7 m. Godz. 12.10 Muzyka z płyt gramofonowych. 15.50 Lekcja języka francuskiego. 16.15 Program dla dzieci i młodzieży. 16.45 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 „Od trzęsieniach ziemi“. 17.45 Muzyka lekka. 19.10 Skrzynka pocztowa rolnicza. — 19.25 Muzyka z płyt gramofonowych. 19.40 Prasowy dziennik radjowy. 19.55 Muzyka z płyt gramofonowych. 20.00 Feljeton: „Zawsze to samo“. 20.15 „Dziesięć przykazań radjosłuchacza“. 20.30 Odczyt muzyczny. 21.00 Operetka „Krysia Leśniczanka“. 23.25 Muzyka taneczna.

SPORT.

Odwołanie wyścigów na motocyklach na śniegu w Król. Hucie.

Wobec bardzo niesprzyjających warunków atmosferycznych (braku śniegu) — odwołuje Klub Motocyklowy w Król. Hucie „Pierwsze w Polsce wyścigi parkowe na motocyklach na śniegu“, które miały się odbyć w parku Redena w Król. Hucie w niedzielę, dnia 8 marca br. o godzinie 14—17. Wyścig ten zostanie przeprowadzony w następnym roku w miesiącu styczniu. W miejsce wyścigu parkowego przeprowadzi klub w miesiącu kwietniu, wyścig naprzełaj na bardzo urozmaiconej trasie.

Niesłychane zajścia przy losowaniu dolarówek.

W dniu 2 marca rb., podczas ciągnienia dolarówek zdarzyło się zajście, które świadczy o niedbalstwie personału, któremu powierzono techniczne przygotowanie losowania. Przed wrzuceniem zwitków z numerami do kółka, którego dokonują wychowankowie zakładów sierocych, specjalna komisja rozpoczęła sprawdzanie, czy wszystkie numery są przygotowane do wrzucenia do kół. W pewnej chwili jeden z widzów (publiczność do ciągnienia jest dopuszczona) podał na kartce numer swojej dolarówki i poprosił o sprawdzenie, czy jest on wśród zwitków, przygotowanych do losowania? Okazało się, **że numeru tego niema, a pozatem, że brak całej serji zwitków, obejmujących numery od 1450 do 1499,** a więc brak 50 zwitków. Zgodnie z techniką losowania **brak tej ilości zwitków może uniemożliwić losowanie 50 000 numerów.** Odkrycie tego niebywałego zaniedbania wywołało oczywiście wzburzenie pomiędzy obecną na sali publicznością. Członkowie komisji dokonali uzupełnienia zwitków przez ręczne dopisanie brakujących numerów, poczem losowanie odbyło się już w porządku. Jak nas informują z kół miarodajnych całe zajście **należy złożyć na karb niedbalstwa personału,** przygotowującego owe zwitki.

W związku z zajściem tem złożył klub P. P. S. w sejmie interpelację, w której przedstawia przebieg wypadku i zapytuje ministra skarbu, czy winowajcy tego zaniedbania zostaną ukarani? Minister skarbu Matuszewski odpowiedział, że zarządził wszczęcie energicznego dochodzenia, które ma na celu wykrycie winy, dlaczego do ciągnięcia nia przygotowano 50 numerów obligacji pożyczkowej. **Winny tego zaniedbania będzie surowo ukarany i najprawdopodobniej zwolniony ze służby państwowej.**

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie.

w dniu 5 marca 1931 r.

Dolar amerykański 8,90 zł. Funt szterlingów angielskich 43,24 zł. 100 szylingów austrjackich 125,08 zł. 100 lir włoskich 46,65 zł. 100 franków szwajcarskich 171,39 zł. 100 koron czeskich 26,37 zł. 100 guldenów gdańskich 172,82 zł.

Giełda zbożowa w Warszawie

w dniu 5 marca 1931 r.

Żyto 18,75—19,25. Pszenica 26,00—27,00. Mąka żytnia 33,00—34,00. Mąka pszenna wyborowa 42,00—52,00. Mąka pszenna luksusowa 52,00 do 62,00. Otręby żytnie 15—16. Otręby pszenne szale 16—17. Podaż mała, usposobienie utrzymane.

Giełda zbożowa w Poznaniu

w dniu 5 marca 1931 r.

Pszenica 23,50—24,00. Jęczmień przemiałowy 20—21. Jęczmień browarowy 24—25. Owies 18—19. Mąka żytnia 65 proc. 28,25—29,25. Mąka pszenna 65 proc. 37,75—40,75. Otręby żytnie 13,50—14,50. Otręby pszenne 14,25—15,25. Otręby pszenne (grube) 15,25—16,25. Rzepak 38 do 40. Gorczyca 42—47. Wyka latowa 28—31. Peluszka 32—35. Groch Viktoria 24—28. Ogólne usposobienie: stałe.

Ceny targowe w Katowicach

w dniu 5 marca 1931 r.

Masło wiejskie za 1 funt 3,00—3,10. Masło mleczarniane za 1 funt 2,60—2,80. Jaja sztuka 0,15—0,20. Ser biały 0,70—0,80. Mleko 0,40.

Mięso: Wieprzowina za 1 funt 1,10—1,20. Wieprzowina bez dokładki (kotlety) 1,30—1,40. Wołowina 0,90—1,20. Cielęcina 1,00—1,30. Cielęcina bez kości 1,40—1,50. Skopowina 1,60—1,70. Okrasa świeża 1,00—1,20. Okrasa wędzona 1,30 do 1.40. Łój 0.90—1,00. Osierdzia 0,80—0,90.

Jarzyny: Kapusta biała 1 funt 0,15—0,30. Kapusta modra za 1 funt 0,25—0,30. Marchew 1 funt 0,15—0,25. Selery 1 funt 0,60—0,70. Cebula za 1 funt 0,25—0,30. Pomidory za 1 funt 3,50—4.00. Kalariory sztuka 1,60—2,50. Szpinak za 1 funt 0,90—1,20. Pietruszka 0,50—0,60. Kartofle za centnar (50 klg.) 4,75—5,00.

Owoce: Jabłka doborowe za 1 funt 1,10 do 1,40. Jabłka do gotowania za 1 funt 0,70—1,00. Śliwki suszone za 1 funt 0,90—1,40. Cytryny sztuka 0,08—0,10.

Drób: Gołębie 1,20—1,50. Gołębięta 1,30 do 1,50. Kury 4,00—7,50. Kaczki 6,00—9,00. Gęsi 8,00—15,00. Indyki i indyczki 12,00—18,00. Gęsi tuczone za 1 funt 1,80—2,00.

Ceny za masło i mięso wyższe; obrót średni.

Ceny za produkty rolne

na dzień 5 marca 1931 r.

podane przez „Raiffeisen“, hurtownię towarów Katowice, ul. Gliwicka 3.

Za 100 klg. żyto krajowe 22,00—23,00 zł., żyto na wywóz 27,00—29,00 zł., pszenica krajowa 26,00 do 28,00 zł., pszenica na wywóz 45,00—46,00 zł., jęczmień na wywóz (zależnie od jakości) 29,00 do 34,00 zł., owies krajowy 25,00—27,00 zł., owies na wywóz 27,00—29,00 zł.

Pasze treciwe za 100 klg. loco stacja odbiorcza (przy ilościach pełnowagonowych): makuch słonecznikowy 48 proc. 26,00—27,00 zł., makuch słonecznikowy 46 proc. 25,00—26,00 zł., makuch lniany 33,00—34.00 zł., makuch rzepakowy 23,00 do 24,00 zł., otręby żytnie 15,00—16,00 zł., otręby pszenne zwykłe 16,00—17,00 zł., otręby pszenne średnio-grube 17,00—17,50 zł., słoma prasowana żytnia 6,00 zł., słoma prasowana pszenna 6,00 zł., słoma prasowana owsiana 6,50 zł., siano łąkowe luzem lub prasowane 13,00—14,00 zł.

Usposobienie mocniejsze.

*

Stan finansowy Banku Polskiego.

Bilans Banku Polskiego za trzecią dekadę lutego br. wykazuje zapas złota 562 693 000 zł., t. j. o 46 000 zł. więcej niż w poprzedniej dekadzie. Pieniądze i należności zagraniczne zaliczone do pokrycia wzrosły o 291 000 zł. do sumy 224 348 000 zł., również i niezaliczone do pokrycia zwiększyły się o 7 407 000 zł. do sumy 127 144 000 zł. Portfel wekslowy wykazuje zwiększenie o 6 995 000 zł. i wynosi 598 569 000 zł. Pożyczki zastawowe wzrosły o 328 000 zł. do sumy 85 274 000 zł. Inne aktywa zwiększyły się o 17 359 tys. i wynoszą 120 158 000 zł.

W pasywach pozycja natychmiast płatnych zobowiązań zmniejszyła się o 8 959 000 zł. (169 124 000 zł.), obieg biletów bankowych zwiększył się o 144 993 000 zł. (1 284 160 000 zł.). Stosunek procentowy pokrycia obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku wyłącznie złotem wynosi 38,72 proc. (8,72 proc. ponad pokrycie statutowe), pokrycie kruszcowo-walutowe 55,53 proc. (15,53 proc. ponad pokrycie statutowe), wreszcie pokrycie złotem samego tylko obiegu biletów bankowych wynosi 43,82 proc., stopa dyskontowa 7½ proc., lombardowan 8½ procent.

Nadesłane.

Pieczenie placków sprawia radość.

Twierdzą to wszystkie gosposie, które do wypieku placków używają proszku do pieczenia „Backin“ Dra Oetkera, bowiem z chwilą rozpoczęcia przygotowań do pieczenia placków powstaje zupełna pewność, że wszystko uda się znakomicie. W ten sposób przyrządzone placki poza wielką wartością odżywczą, odznaczają się jeszcze wybornym smakiem. Z powodu swej ogromnej wartości odżywczej są placki nadzwyczaj poważną i niezastąpioną odżywką dla dzieci. Stąd też nie należy zapominać, że placki i ciastka są niezwykle smacznemi i wysoko wartościowym środkiem spożywczym. Wielka zawartość składników odżywczych ważnych dla organizmu ludzkiego powoduje, że przez pieczywo zaoszczędzić można na innych środkach spożywczych. Słowem placek Oetkera jest tani i zdrowy. Każda gospodyni winna więc przyswoić sobie wskazówki zawarte w nowej i powiększonej książeczce recept p. t. „Pieczenie placków sprawia radość“, którą nabyć można po 50 groszy za egzemplarz.

Rybnik. W dniu Imienin składają swemu duszpasterzowi Wiel. ks. dziekanowi i proboszczowi Tomaszowi Reginkowi serdeczne życzenia **Parafjanie, czytelnicy „Katolika“.**

Rybnik. W dniu urodzin i imienin składamy mojej kochanej żonie, naszej najukochańszej matce Franciszce Kowalikowej serdeczne życzenia. **Mąż i dzieci.**

Gorzyce. Zgubiono kartę legitymacyjną, wystawioną przez Związek inwalidów górniczo-hutniczych, wdów i sierot z siedzibą w Katowicach na nazwisko Ignacy Podeszwa z Gorzyc, którą się unieważnia. Jednocześnie ostrzega się przed korzystaniem legitymacji na szkodę właściciela.

Nakładem firmy „Katolik“, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z. og. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

REPERTUAR:

Sobota, dnia 7 marca: „Mignon“ dla szkół o godz. 15,30; o godz. 19,30 „Grigri“.

Sobota, dnia 7 marca: „Szopka polityczna“ o godzinie 22.30.

Niedziela, dnia 8 marca: „Sen nocy wigilijnej“ (dla młodzieży) o godz. 11.00; „Orłow“ — o godz. 15.30; „Mąż z grzeczności“ o godz. 19.30.

Teatr Polski na prowincji.

Poniedziałek, dnia 9 bm.: „Mąż z grzeczności“ Nowy Bytom o godz. 19.30.

Poniedziałek, dnia 9 bm.: „Orłow“ Zabrze — o godz. 19.30.

Sprawy towarzystw.

Zebrania Związku Górników Z. Z. P.

W niedzielę, dnia 8 marca br. odbędą się zebrania filijne Zw. górników Z. Z. P. w następujących miejscowościach:

Kosztowy: o godz. 16 w lokalu p. Planyciorza.

Katowice: filja II. o godz. 14 w lokalu p. Rzychonia.

Ruda: walne zebranie maszynistów wyciągowych o godz. 16 w lokalu w browarze.

Świętochłowice: zebranie górników o godz. 17 w lokalu p. Fromera, ul. Długa.

Załęże: o godz. 14 w lokalu Dom Młodzieży.

Bielszowice: filja I. o godz. 16,30 w lokalu p Panka.

Mikołów: o godz. 12 w lokalu p. Janoty w Rynku.

Piekary Wielkie: o godz. 14 w lokalu p. Gruszki.

Mościska: o godz. 16 w lokalu Porwoła.

Bujaków: o godz. 15 w lokalu zwykłym.

Siemianowice: o godz. 15 w lokalu Czytelni Ludowej.

Ruda: filja I. o godz. 14 w lokalu p. Lepiarczyka.

Kalendarzyk zebran Z. O. K. Z.

Piątek, 6 marca 1931 r.

Król. Huta. Zebranie miesięczne koła miejscowego Z. O. K. Z. o godz. 19 w gimnazjum żeńskim przy ul. Rejtana. Na porządku obrad referat p. wicestarosty Korola p. t. „O militaryzmie dzisiejszych Niemiec“.

Niedziela, 8 marca 1931 r.

Kolonja Boera. Walne zebranie koła miejscowego Z. O. K. Z. o godz. 14 w szkole.

Mokre. Walne zebranie koła miejscowego Z. O. K. Z. o godz. 11 w szkole.

Knurów. Walne zebranie koła miejscowego Z. O. K. Z. o godz. 14 w hotelu kopalnianym.

Mizerów. Walne zebranie koła miejscowego Z. O. K. Z. o godz. 17 w szkole.

Kryry. Walne zebranie koła miejscowego Z. O. K. Z. o godz. 15 w szkole.

Tychy. Zebranie miesięczne koła miejscowego Z. O. K. Z. o godz. 16,30 w lokalu p. Strzeleckiego.

*

Katowice. W niedzielę, 8 marca o godzinie 2 po południu odbędzie się na sali Strzechy Górniczej przy Placu Andrzeja zebranie Związku Uchodźców Śląskich, filji Katowice-Centrum. Na zebranie to przybędą delegaci filijni Związku.

Żory, pow. Rybnik Kwartalne zebranie inwalidów górniczych i hutniczych odbędzie się w niedzielę, dnia 8 marca o godzinie 12 w południe na sali p. Siemianowskiego. Omawiane będą ważne sprawy zawodowe. O liczny udział uprasza **Zarząd.**

Wielopole, koło Rybnika. Grupa miejscowa Związku Powstańców Śląskich urządza swe zebranie miesięczne w niedzielę, dnia 8 marca o godzinie 4 po południu w lokalu p. Zimonia, na które zaprasza wszystkich członków **Zarząd.**

Szarlej. Związek Inw. Wojennych R. P. urządza w niedzielę, dnia 8 marca br. zebranie w lokalu p. Grabowskiego o godz. 16 (4). Uprasza się wszystkich członków o przybycie. Ważne sprawy. **Zarząd.**

Tarnowskie Góry. W sobotę, dnia 7 marca br. odbędzie się o godz. 19 w lokalu p. Gardałowej (dawn. Klima) przy ul. Przemysłowej walne zebranie Tow. mand. „Jaskółka“ Tarn. Góry (walnym). Po zebraniu odbędzie się w tym samym lokalu zebranie zarządów Towarzystw mandolinowych i wycieczkowych „Jaskółka“ Lasowice, Miasteczko, Bobrowniki, Sucha Góra, Kalety, Repty Nowe, Rojca oraz Lubliniec celem utworzenia okręgu tarnogórskiego.

Suchagóra. Tow. Wyc. „Jaskółka“ urządza w niedzielę, dnia 8 marca br. o godz. 15 w sali Czytelni Ludowej zebranie miesięczne. Na porządku obrad między innemi sprawami utworzenie okręgu tarnogórskiego.

Czy Pani piecze także na proszku „Backin” Dra Oetkera?

Za używaniem tego proszku przemawia:

1. Że ciasto pięknie rośnie, jest pulchne i lekkostrawne.
2. Że niedoścignione działanie i skuteczność jego dają pełną rękojmię udania się pieczywa. „Backin“ nie zmienia nigdy zasadniczego smaku pieczywa.
3. Że ma się pewność, iż pieczywo zawsze się uda znakomicie, a nigdy nie wyrzuca się na darmo jaj i innych dodatków do ciasta.
4. Zawartość torebki obliczona jest na jeden duży placek.
5. Że „Backin“ jest zawsze świeży, bo zapotrzebowanie jego jest olbrzymie.

Pierwsza próba przekona także Panią i skłoni ją do stałego używania „Backinu“, a temsamem znajdzie się Pani w miljonowej rzeszy zadowolonych gospodyń, które stały się niemi po przeczytaniu **ostatniego wydania** moich książeczek z przepisami. Książeczkę z przepisami, wydanie F, barwnie ilustrowaną (w cenie 20 groszy) oraz książeczkę kucharską (w cenie 40 groszy) nabyć można w każdym składzie z wyrobami mojemi, a w razie wyczerpania zapasu wprost u mnie za nadesłaniem należytości w znaczkach pocztowych.

Dr. August Oetker-Oliwa.

P. KAMINSKI 3044
Skład konfekcji męskiej i damsk.
i pierwszorzędny
Zakład krawiecki
Król. Huta, ulica Wolności 20
Telefon 1069

Maszyny do szycia

systemu Singera, pierwszorzędnej dobroci nagrodzone złotemi medalami poleca:

Józef Ankudowicz
Warszawa, Nowogrodzka 2.

Nożne bębenkowe I gat. 270 zł., gabinetowe kryte 320 zł., duże krawieckie 330 zł. Tylko te są najtrwalsze i najodpowiedniejsze na prowincję.

15-letnia gwarancja.

Wysyłamy na prowincję za zaliczeniem kolejowem po otrzymaniu pocztą **50 zł. ZADATKU**
Przesyłka i opakowanie na koszt firmy.
Cenniki i objaśnienia wysyłamy na żądanie bezpłatnie. 3118
UWAGA! Firma chrześcijańska.

Już czas!

Proszę jeszcze dziś zażądać nowy ilustrowany cennik na nasiona, drzewka owocowe i róże firmy 3165
Fr. Gartmann
Poznań, Wielkie Garbary 21
za darmo

Dom Muzyczny
Ignacy Cypres
Kraków, Szewska 13. K. P.

wysyła mandoliny włoskie po 25-30 zł., koncertowe ozdobne 35-45 zł., skrzypce szkolne ze smyczkiem 23 zł., koncertowe 30, 40 i 50 zł., klarnety 8 klap 38 zł., 10 klap 45 zł., 12 klap 50 zł., gitary koncertowe 40-50 zł., kornety 120 zł., Harmonje 2 registry 29 zł., 1 rzędowe 38 zł., 2 rzędowe 55 zł., 2 rzędowe 12 basów 80 zł., helikonki 8 basów pierwszorzędne 145 zł., — Niklowe „Gre Roskop“ patent. z łańc. 13 zł., nikl. płaski zegarek słynnej marki „Enigma“ 22 zł., budzik 14 zł., brzytwy „Solingen“ po 6, 8 i 10 zł., maszynki do włosów 9-12 zł., djamenty do szkła po 7, 9 i 12 zł. — Cennik ilustrowany zegarków i instrumentów muzycznych darmo i opłatnie.

3008

NERWOL

Chemika D-ra Franzosa, jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) przeciw

Reumatyzmowi

kluciu z powodu przeziębienia, postrzałowi, ischiasowi itp. Żądać w aptekach.
Wyrób i główna sprzedaż
Apteka Mikolascha
Lwów, Kopernika 1. 3011

Rozpowszechniajcie naszą gazetę!

Miejska Kasa Oszczędności
w Katowicach

Dział bankowy:
ulica Pocztowa nr. 16 (róg ulicy Pocztowej i Dworcowej)
Wpłatnia wkładów oszczędnościowych:
ulica Pocztowa nr. 7 (obok głównej poczty)
Wpłatnie dalsze: **w budynkach Magistratu w Bogucicach, Załężu, Dębie i Ligocie**

Instytucja bankowa prawa publicznego o pupilarnej pewności przyjmuje

oszczędności począwszy od 1 zł
także w dolarach amerykańskich
za oprocentowaniem do 9½ %

Rachunki bieżące i książeczki czekowe Miejskiej Kasy Oszczędności miasta Katowic posiadać powinien każdy **kupiec, przemysłowiec i rzemieślnik.** — — Za zobowiązania Miejskiej Kasy Oszczędności w Katowicach odpowiada miasto Katowice całym swym majątkiem wynoszącym przeszło sto miljonów złotych.

Dyskontujemy weksle i udzielamy pożyczek na dogodnych warunkach

Przy wkładach zapewniamy najściślejszą tajemnicę. 3144

Kasa jest czynna od godziny $8^{1}/_{2}$ rano do $13^{1}/_{2}$ po południu, oraz od godziny 17-ej po południu do godziny $19^{1}/_{2}$ po południu.

Chorzy na płuca

Tysiące już wyleczonych
Żądajcie natychmiast książki, omawiającej moją
Nową sztukę odżywiania

która już wielu uratowała. Może być stosowaną przy zwykłym trybie życia i przyczynia się do szybkiego zwalczania choroby, nocne poty i kaszel znikają, waga ciała zwiększa się i stopniowy proces wapnienia ulecza chorobę.

Powagi 3177

na polu wiedzy lekarskiej potwierdzają skuteczność mojej metody i chętnie ją stosują. Im wcześniej rozpoczyna się stosowanie mojego sposobu odżywiania tem wyniki są lepsze.

Zupełnie darmo

otrzymacie moją książkę, w której zawarte są wiadomości naukowe. Ponieważ mój nakładca wysyła gratis tylko

10.000 Egzemplarzy

przeto napiszcie natychmiast, abyście się stali również szczęśliwymi odbiorcami

GEORG FULGNER Berlin-Neukölln
Ringbahnstrasse 24 Oddział 621

✠ Chorzy!

Dzięki mym wypróbowanym metodom leczenia od szeregu lat, leczę wszystkie choroby nawet przestarzałe, w szczególności choroby weneryczne, skórne, liszaje. Upławy z boleściamy krzyża, choroby pęcherza, nerek, płuc. żołądka i serca w najcięższym stanie. Na najcięższe choroby nerwów mam najlepsze środki. Kamienie żółciowe usuwam w przeciągu 24 godzin bez boleści. Wiele sąd. zastrz. podziękowan. Ordynuję od godz. 9 12 i 3–6 w niedzielę od 9–1.

R. Sławik Zakład Przyrodniczo-Leczniczy **„Natura“** **Król. Huta, N. Hajduki** Mickiewicza 24 daw. Wolności 90
Stacja Kolejowa Król. Huta, przyst. tramw. ul. Szpitalna. 3145

Miód

prawdziwy pszczelny czysty i naturalny, z pasieki własnej, wysyła za pobraniem w zaplombowanych blaszankach, franko 5 kg 19,50 zł. - 10 kg. zł 37,50 — Jan Kulmatycki, Horodyszcze, poczta Kozłów koło Tarnopola. 3142

Co to jest „Matte Parana“?

Prawdziwa herbata brazylijska!

Matte Parana wydziela kwas moczowy!
Matte Parana uspakaja nerwy!
Matte Parana czyni smukłym i elastyczn.
Matte Parana przeciw podagrze i reumatyzmowi i chorobom nerek!
3141

Do nabycia we wszystkich aptekach, drogerjach i sklepach kolonjalnych.

Oszczędzajcie!

na czarną godzinę i dla zapewnienia sobie starości.

Najpewniej i najkorzystniej ulokujesz swe oszczędności w

Banku Ludowym
Spółka z nieogr. odp.
w Wielkich Hajdukach, Ratuszowa 2.

Wypożyczamy darmo skarbonki.
Wydzierżawiamy safes (schowki)
3500

Chcesz otrzymać posadę?

Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne im. **profesora Sekułowicza, Warszawa, ul. Żórawia Nr. 42.** Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej, oraz ekonomji. Po ukończeniu egzamin. Żądajcie prospektów.
nr. 3096

Łaskawym względom Szan. Publiczności poleca się:

Aleksy Waldberg
Rybnik

róg placu Wolności naprzeciw starego kina.
Fachowiec od roku 1900. Specjalista w zegarmistwie **zegarów wieżowych** jak i **skomplikowanych zegarków kieszonkowych.** Regulowanie podług chronometra.
Mam także na składzie zegarki znanych światowych marek pierścionki ślubne, artykuły biżuteryjne, podarki na różne okoliczności. **Nowowprowadzony dział wyrobów optycznych.** Okulary według przepisu lekarza.
Urzędnikom, którzy się wylegitymują co do osoby i zajmowanego stanowiska, daję na opłaty na dogodnych warunkach. 3007

Unieważnienie

Unieważniam skradzione książeczki Firmy Singer, maszyny do szycia z Rybnika, i wklejone w nich marki kontroli od klientów następujących:

Błędowski Joachim, Bełsznica klejore 395 zł., Szkorupa Feliks 50 zł., Siedlaczek Franciszek 220 zł., Gorgosz Leopold 25 zł., Danus Ludwik, Turza 215 zł., Krótki Henryk 315 zł., Wawrzyczny Adolf 500 zł., Zając Augustyn, Gorzyczki 140 zł., Wieczorek Rudolf 205 zł., Trunk Paulina, Gorzyce 140 zł., Zając Alozja, Czyżowice 30 zł., Szczęsny Teodor, Marklowice 148 zł.

Wszelkie marki unieważniam i ostrzegam przed nabyciem takowych.

Zając Wilhelm, inkasent, Czyżowice.